

نابسيني خواي گهوره

بىگهرد جاني عهزىز

لهبلا وكر كووهكانى

مائپهري بههشت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عيراق - كوردستان - كه لار

هه مېشه له گه لمان بن بو بهر هه مېشه نو هه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:

له‌م بابه‌ته‌دا به پشٹیوانی خوی گه‌وره تیشکیک ده‌خینه سه‌ر ناسینی خوی گه‌وره و نه‌و شتانه‌ی که په‌یوه‌ندیان پیوه‌ی هه‌یه، سه‌ره‌تا با بزاین خوی گه‌وره کی‌ی ه؟ خوی گه‌وره و نه‌و زاته به‌رزیه که‌خوی تاک و ته‌نهایه هه‌روه‌کو ده‌فه‌رموویت: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝۲ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝۳ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝۴﴾ [الإخلاص].
واته: نه‌ی محمد ﷺ بلی‌ی نه‌و خودایه تاک و ته‌نهایه جیی نیازو ئومیده که‌سی لی‌ی نه‌بووه له‌که‌س نه‌بووه هه‌رگیز هیچ که‌س هاوشیوه و هاتای نییه.

که‌واته خوی گه‌وره نه‌و خویه‌یه که‌جن و مرؤف و هه‌موو بونه‌وه‌رو زه‌وی و ئاسمانی دروست کردوه که‌به‌لگه‌یه له‌سه‌ر نه‌وه‌ی خوی گه‌وره تاک و ته‌نهایه و دوره له‌هه‌موو عیب و که‌م و کوپیه‌ک هه‌روه‌کو خوی گه‌وره ده‌فه‌رمووی: ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝۱۱۰ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝۱۱۱﴾ [آل عمران].

واته: دروست کردنی ئاسمانه‌کان و زه‌وی و جیاوازی نیوان شه‌و و رؤژ یه‌ک به‌دوای یه‌کدا هاتنیان به‌لگه‌ی دیارو ئاشکران که نه‌م بوونه‌وه‌ره ته‌نهایه به‌خوی تاک و ته‌نهایه هاتوته کایه‌وه، نه‌م به‌لگه‌ی دیارانه‌ش مرؤفی خاوه‌ن می‌شک و ژیر هه‌ستیان پیده‌کات که‌خوی تووشی مله‌ورپی لاری‌ی نه‌کردبی، نه‌و مرؤفانه‌ی له‌شه‌و و رؤژ، له‌خوشی و ناخوشیدا له‌هه‌موو هه‌ستان و دانیشتنی‌کدا و له‌کاتی پالکه‌وتن هه‌میشه خودایان له‌بیره و بیریش له‌دروست کردنی زه‌وی و ئاسمان ده‌که‌نه‌وه و ده‌لین: نه‌ی خودایه به‌بی‌ی هووده نه‌م بوونه‌وه‌ره‌ت دروست نه‌کردوه به‌لکو حکمه‌تیکی گه‌وره خوی تی‌دایه و تاکو ئیمه تو بناسین و به‌ته‌نهایه تو په‌رستین پاک و بی‌گه‌ردی بو تو بمان پاریزه له‌ ئاگری دوزه‌خ.

کین خوی گه‌وره‌ی دروست کردوه؟

وه‌لام/ نه‌گه‌ر شه‌یتان دله‌راوکی‌ی بو دروست کردن به‌م پرسیاره نه‌وا په‌نا بگرن به‌خوی گه‌وره، بو‌یه خوی گه‌وره ده‌فه‌رموویت:

﴿وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝۳۶﴾ [فصلت].

واته: نه‌گه‌ر شه‌یتان وه‌سوه‌سه و دله‌راوکی‌ی بو دروست کردن نه‌وه په‌نا بگرنه خوی گه‌وره لی‌ی، چونکه به‌راستی خوی گه‌وره بیسه‌رو زانایه.

وه پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فی‌ری کردوین که چون فی‌له‌کانی شه‌یتان په‌د بکه‌ینه‌وه، به‌وه‌ی که‌ بلی‌ین: (آمنت بالله ورسوله، الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد، ثم ليثقل عن يساره ثلاثا وليستعد من الشيطان ولينته فان ذلك يذهب عنه) (۱).

(۱) (رواه البخاری و مسلم و أبو داود، وحسنه الشيخ الألبانی في صحيح الجامع الصغير: ۸۱۸۲).

واته: باوهرم هیه به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿﴾ خوی گه‌وره تاو ته‌نهایه، خوی گه‌وره بی پیویسته له دروستکراوه‌کانی، که‌سی لی نه‌بووه له‌که‌سیش نه‌بووه، وه‌هیچ که‌سیش هاوشیوه‌ی خوی گه‌وره نییه. پاشان سی جار تف بکات به‌لای چه‌پیداو، په‌نا بگریت به‌خوی گه‌وره له شه‌یتان، وه ازبینیت له وه‌سوه‌سه‌یه ئەم شتانه ده‌بنه هوی لاجوونی ئەم وه‌سوه‌سه‌یه.

وه پیویسته بوتريت: خوی گه‌وره دروستکاره و دروستکراو نییه، بو زیاتر نزیك بوونه‌وه‌ی ئەم شته له‌بیرو هوشماندا ده‌لین: ژماره دوو ژماره یه‌ک له‌پیشیه‌وه‌یه‌تی، وه ژماره یه‌ک هیچ شتیك له پیشیه‌وه نییه، خوی گه‌وره تاو ته‌نهایه وه هیچ شتیك له پیشیه‌وه نه‌بووه، هه‌روه‌ک پیغه‌مبه‌ری خوا ﴿﴾ ده‌فهرموویت:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ) (۲).

واته: خوی گه‌وره تو له‌سه‌ره‌تاوه هه‌ر بوویت و هیچ شتیك له پیش تووه نه‌بووه. وه خوی گه‌وره ده‌فهرمووی:

﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [الحديد].

واته: هه‌ر خوی گه‌وره یه‌که یه‌که‌مین و دواه‌مین، وه ئاشکراو نه‌ینی ده‌زانیت، وه ئەو به‌هه‌موو شتیك ئاگاداره.

نایا نیمه‌ خوی گه‌وره ده‌بینین؟

بو وه‌لامی ئەم پرسیاره نیمه له دنیا خوی گه‌وره نابین، به‌لام له قیامه‌تدا ته‌نها باوهرداران ده‌بینن، هه‌ر وه‌کو خوی گه‌وره ده‌فهرمووی:

﴿رُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رِبْعِهَا نَظْرَةٌ ﴿٢٣﴾﴾ [القيامة].

واته: زور پوخسار له‌پوژی دوایدا گه‌شاوه‌ن و ده‌ره‌وشینه‌وه چونکه ته‌ماشای په‌روه‌ردگاریان ده‌کن.

وه‌هه‌روه‌ها که‌سانیک پرسیاران له پیغه‌مبه‌ر ﴿﴾ کرد نایا نیمه له قیامه‌تدا خوی گه‌وره ده‌بینین؟ پیغه‌مبه‌ری خودا ﴿﴾ فه‌رمووی:

(نعم، فهل تضارون في رؤية الشمس في الظهيرة ليست في سحابة؟ قالوا: لا، قال: فهل تضارون في رؤية القمر ليلة البدر ليس في سحابة؟ قالوا: لا، قال فوالذي نفسي بيده لا تضارون في رؤية ربكم إلا كما تضارون في رؤية أحدهما) (۳).

واته: به‌لی له قیامه‌تدا هه‌رکه‌سیك باوهردار بیت ده‌بینیت، نایا ماندوو ده‌بن له بینینی خور له نیوه‌پوذا که سامال بیت و هه‌ر نه‌بیت؟ ووتیان: نه‌خیر، فه‌رمووی: نایا ماندوو ده‌بن له بینینی مانگی چواره که سامال بیت و هه‌ر نه‌بیت؟ ووتیان: نه‌خیر، فه‌رمووی: سویند به‌و خوی گه‌وره گیانی منی به‌ده‌سته خوی گه‌وره ده‌بینن و ماندوو نابن له بینینی هه‌روه‌کو چوون ماندوو نابن له بینینی ئەو دووانه.

(۲) (رواه مسلم وأبو داود والترمذي وابن ماجه وصححه الشيخ الألباني في: صحيح الجامع الصغير: ۴۴۲۴)

(۳) (متفق عليه، وانظر: مشكاة المصابيح: ۵۵۵۵).

هه‌روه‌ها پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌فه‌رمووی:

(اذا دخل اهل الجنة الجنة نادى مناد: يا اهل الجنة، ان لكم عند الله موعدا يريد ان يُجزكموه، فيقولون: ما هو؟ الم يُبِضُّ وجوهنا، ويثقل موازيننا، ويدخلنا الجنة، وينجينا من النار؟) قال: (فيكشف الحجاب فينظرون اليه، فما اعطاهم شيئا احب اليهم من النظر)^(۴).

واته: کاتی به‌هشتیه‌کان چوونه به‌هشته‌وه دۆزه‌خیه‌کان چوونه دۆزه‌خه‌وه جاردهریک بانگ ده‌کات و ده‌لێت: ئەى به‌هشتیه‌کان ئیوه له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگاروه به‌لێنیکتان پیدراوه ده‌یه‌وی بۆتان جی به‌جی بکات، ئەوانیش ده‌لێن ئەو به‌لێنه‌ چیه‌؟ ئایا پوومانی سپی نه‌کردوه؟ ئایا کیشانی کرده‌وه چاکه‌کانمانی قورس نه‌کردوه؟ ئایا نه‌ی خستویه‌ته به‌هشت و له‌ئاگریش نه‌پاراستووین؟ جا په‌رده لا ده‌بریت بۆیان و، سه‌یری خوی گه‌وره ده‌که‌ن سویند به‌خوا هیچ شتیکی پی نه‌داون خۆشتر بیته‌ له‌لایان له‌سه‌یرکردنی خوی گه‌وره ئه‌وه‌نده چاویانی پی گه‌ش بیته‌وه.

خوای گه‌وره له‌کوی به‌؟

خوای گه‌وره له‌سه‌ر عه‌رشه له‌سه‌رووی هه‌موو ئاسمانه‌کانه‌وه، هه‌روه‌کو خوی گه‌وره ده‌فه‌رموویته:

﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾ [طه].

واته: خوای گه‌وره له‌سه‌ر عه‌رش به‌رزو بلند بۆته‌وه، به‌وشیوه‌ی شیایوی بیته ئیمه چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین.

پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رموویته:

(ان الله كتب کتابا قبل ان یخلق الخلق فهو مکتوب عنده فوق العرش)^(۵).

واته: خوای گه‌وره نوسراویکی نوسیوه پیش ئه‌وه‌ی دروست کراوه‌کان دروست بکات، ئەو نوسراوه لای خۆیه‌تی له‌سه‌ر عه‌رش .

له‌یه‌مه‌ن پارچه زێریکیان نارد بۆ پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ، پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ دابه‌شی کرد به‌سه‌ر چوار که‌سدا بۆ ئه‌وه‌ی دلایان بۆ دینی ئیسلام رابکیشیت، پاشان نه‌فه‌ریک راست بووه‌وه وتی ئەى پیغه‌مبه‌ر ئیمه شایسته‌ترین بیده به‌ ئیمه بۆ ده‌یده‌ی به‌و چوار که‌سه؟ پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ فه‌رمووی:

(ألا تأمنوني وأنا أمين من في السماء)^(۶). واته: ئایا ئیوه منتان لا ئەمین نییه له‌کاتی‌کدا من ئەمینداری ئەو زاته‌م که له‌ئاسمانه له‌سه‌ر عه‌رش.

ئهمه‌ش به‌لگه‌یه له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که خوای گه‌وره له‌سه‌ر عه‌رشه به‌زاتی خۆی.

(۴) (رواه مسلم وأحمد، وصححه الشيخ الألباني في: صحيح الجامع الصغير: ۵۲۱).

(۵) (أخرجه البخاري ومسلم، وصححه الشيخ الألباني في: صحيح الجامع الصغير: ۵۲۱).

(۶) (رواه البخاري، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۲۶۴۵)

نایا خواس گه‌وره له گه‌لماندایه؟

وه‌لام/ خواس گه‌وره له گه‌لماندایه به‌زانیاری خوی و ته‌کانمان ده‌بیستیت و ده‌مان بینیت وه‌ک خواس گه‌وره ده‌فهرموویت:

﴿ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴾ [طه] .

واته: خواس گه‌وره به‌موسا و هارونی فهرمو له‌فیرعون مه‌ترسن چونکه من له‌گه‌لتانم، ده‌بیستم و ده‌بینم . پیغه‌مبهر ﷺ ده‌فهرموویت:

(إنکم تدعون سمیعا قریبا وهو معکم) ^(۷) . واته: ئیوه داوا له‌خوایه‌ک ده‌کن که ده‌بیستیت و نزیکه لیتانه‌وه‌و له‌گه‌لتاندایه به‌زانیاری خوی، و ته‌کانتان ده‌بیستیت و ده‌تان بینیت.

نایا هیچ که‌سیک غه‌یب ده‌زانییت؟

هیچ که‌سیک غه‌یب نازانییت جگه له‌خواس گه‌وره، وه‌کو خواس گه‌وره ده‌فهرموویت: ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ﴾ [الأنعام] .

واته: خه‌زیننه‌کانی غه‌یب لای خواس گه‌وره‌یه، هیچ که‌سیک نازانییت ته‌نها خوی نه‌بییت .

بوچس خواس گه‌وره نهم ناسمان و بوونه‌وه‌ره‌س دروست کردووه؟!

بی‌گومان ئینسان پله‌وپایه‌یه‌کی زور گه‌وره و به‌رزی گرنگی هه‌یه، که‌هیچ دروست کراویکی نیو بوونه‌وه‌ر نایگاتی ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که‌هه‌رچی له‌ئاسمان و زه‌ویدا هه‌یه خوا بو ئینسانی ملکه‌چ کردووه که‌سوودی لی و هه‌رگری له‌ژیان و گوزه‌رانی دونیادا وه‌کو خواس په‌روه‌ردگار ده‌فهرموویت: ﴿ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِيَجْرِيَ فِيهِ فَمَنْ يَأْمُرُهُ وَيُلْهِنُ لَهُ مِنْ قَضَائِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴾ [۱۴] وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾ [الجمانية] .

واته: هه‌ر خوا خوی ده‌ریای بو ئیوه ملکه‌چ و ژیر بارکردووه، تا به‌فه‌رمانی خدا که‌شستی له‌ناویدا بگه‌ری بی ئه‌وه‌ی نقوم بی، وه بو ئه‌وه‌ی له‌و به‌خشش و نیعمه‌تانه‌ی که‌خودا دایناوه له‌ده‌ریادا ئیوه لی سوود مه‌ندبن .. وه‌هه‌رچی له‌ئاسمان زه‌ویدایه، هه‌ر هه‌مووی مولکی خودایه به‌میهره‌بانی خوی بو ئیوه‌ی ده‌سته‌مو کردووه بو ئه‌وه‌ی له‌ژیانی دونیادا لی به‌هرمه‌ندبن، ئا ئه‌مانه به‌لگه‌و نیشانه‌ی روون و ئاشکرای تیدایه بو که‌سانی که‌بیر بکه‌نه‌وه‌و بزائن که‌حیکمه‌تی دروست بوونی ئه‌م بوونه‌وه‌ره‌ چیه .

له‌ئایه‌ته‌کانی قورئاندا به‌لگه‌و نیشانه‌ی زوری تیدایه که‌باس له‌وه ده‌کات و ئه‌وه ده‌سه‌لمینی که‌ئه‌م گه‌ردوونه‌و ئه‌وه‌ی له‌م بوونه‌وه‌ره‌دا هه‌یه، هه‌ر هه‌مووی خودا له‌پیناوی مرقدای دروستی کردووه و ژیرباری کردووه و به‌جۆریک پیکخراوه‌و دانراوه له‌گه‌ل سروشت و ژیانیدا بگونجی، وه به‌ئندازه‌و چۆنیه‌تیه‌کی وه‌ها دروست کراوه‌و به‌دی هینراوه که‌ژیانی مروقی پی چاک و ته‌واو بی.

(۷) (رواه مسلم، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۷۸۶۴).

وهه‌ر شتیك بو ژیانی ئینسان پیویست بی و زهروره‌تی ژیانی بی خودا بوئی ئاماده‌کردوووه له‌گه‌ل سروشتی ژیانیدا گونجاندویه‌تی، وهه‌ر شتیك كه ببیته مایه‌ی كۆسپ و ته‌گه‌ره و ریگر له‌ژیان خودا لای بردوووه نه‌یهیشتوووه .

بوچی خوای گه‌وره مروّقی دروست کردوووه؟

ئاشکرایه، یه‌که‌م دروست کراو له‌دروستکراوه‌کانی خوای گه‌وره‌دا له مروّقا بریتییه له ئاده‌م ﷺ وه‌کو خوای گه‌وره ده‌فه‌رموویت:

﴿ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِیْنٍ ۝۷۱ ﴾ [اسرا] .

واته: خوای گه‌وره به‌فریشته‌کانی فه‌رموو: من ده‌مه‌ویت مروّقیك دروست بکه‌م له‌قور.

پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رموویت: (کلکم بنو آدم و آدم خلق من تراب)^(۸).

واته: ئیوه هه‌مووتان نه‌وه‌ی ئاده‌من، وه ئاده‌م دروست کراوه له‌خۆل .

به‌لام بابزانین خوای گه‌وره بوچی مروّقی دروست کردوووه!؟

بیگومان نه‌و حکمه‌ت و مه‌به‌سته گه‌وره‌گرنگه‌ی كه مروّقا له‌پیناویدا دروست بووه وه‌کو وه‌زیفه‌و ئه‌رکیکی پر بایه‌خی سه‌رشانی خۆی ده‌بی جی به‌جی بکات بریتییه له به‌ندایه‌تی کردنی خوای په‌روه‌ردگار، وه‌کو خوای گه‌وره ده‌فه‌رموویت:

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِعِبَادُوْنَ ۝۵۶ ﴾ [الذاریات].

واته: جنۆکه‌و مروّقم دروست نه‌کردوووه ته‌نها بو په‌رسستنی خۆم نه‌بیته به‌ تاك و ته‌نها.

وه ئه‌م به‌ندایه‌تی کردنه‌ش گه‌وره‌ترین حه‌ق و مافیکه‌ كه خوای په‌روه‌ردگار له‌سه‌ر مروّقی دانابی وه‌کو پیغه‌مبه‌ر ﷺ به‌ موعادی کورپی جه‌به‌لی ﷺ فه‌رموو:

(یا معاذ بن جبل هل تدري ما حق الله على عباده وما حق العباد على الله؟ قال: الله ورسوله أعلم، قال: فإن حق الله على العباد أن يعبدوه ولا يشركوا به شيئا)^(۹).

واته: ئایا ده‌زانی مافی خوا له‌سه‌ر به‌نده‌کانی چییه؟ ئه‌ویش ووتی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ باشتر ده‌زانن، فه‌رمووی: حه‌ق و مافی خوا له‌سه‌ر به‌نده‌کانی ئه‌وه‌یه كه بیپه‌رستن و به‌ندایه‌تی بو بکه‌ن و هاوبه‌شی بو دانه‌نین.

خوای گه‌وره بوچی داواای په‌رستنمان لێ ده‌کات؟

به‌راستی پیداوایستی به‌نده‌کانه به‌وه‌ی که‌ته‌نها (الله) په‌رستراویان بیته و په‌رستنی بو بکه‌ن، وه‌کو پیداوایستیانه به‌وه‌ی كه په‌روه‌ردگاریان بیته و دروستیان بکات و پرزیان بدات و له‌ش ساغ و خۆشحالیان بکات.

(۸) (رواه البزار، وصححه الشيخ الألباني في: صحيح الجامع الصغير: ۴۵۶۸).

(۹) (متفق عليه، وانظر صحيح الجامع الصغير: ۷۹۶۸).

واته ههروهكو چۆن بهبى ئه و پهروهردگار نه بوونيان دهبيت، وهنه بهردهواميش، بههه مان شيوهش - بگره زياتريش لهمانه پيشوو - ئهگر بهندايهتي كردنيان نهبيت بو خوا، ئهوه ژيانى راستهقينهيان لهدهست دهچييت و ژيانى تالى دونياو قيامهتيان تووش دهبيت، كهواته بو ئهوهى خوشحالي راستهقينه و بهردهواميان دهست كهويت، ئهوه لهنان و له ئاو زياتر، پيوستيان بهويه خوا بهرستن و لههه موو كهسيك خوشترين بويت و پازى بيت لييان و لهتورهى خوى بيانپاريزييت، چونكه فهقيرى دونيا ماوهكهى كورته و بپراويه و ههتا سه ر نيهه، بهلام فهقيرى قيامهت بهردهوام و نهپراويه بو ببپاوهپان و هاوبهش پهيداكران، وه مرؤف گه ر لاشهكهى ماويهكهى كورت لهناپهحهتى دابيت لهژيانى دونياى پراوه، ئاسانتره لهوهى دل و لاشهى بهبهردهوامى لهتالى و عهزاب و ئازاردا بيت لهدوا پوژى نهپراوه - پهنا بهخوا - .

وههروهها دلى مرؤف خوش نابيت بهبهردهوامى و تهواوى لههه موو پروانگهيهكهوه، تهنها بهخودا نهبيت.

بهلام غهبرى خوا ئهگر ببپته هوى خوشيهكيش بو دلى مرؤف ئهوه خوشيهكى تهواو و تاسهرو بهردهوام نابيت، بهلكو كاتيهه و خوى لهخويدا دهبيت هوى ناخوشى و ژيان تالى داهاتوى ههتا سه ر، وهنيشانهى ئهه م راستيانه لهواقيعدا دهبينرييت زور بهئاشكرا، بو نمونه موسلمانى تهنها خواپهريست لهسه ر زانستى بهردهوام دل خوش و پروگهشه، وهخوشى و لهززهتى ئيمان و خواپهريستيهكهى بههه موو دونيا ناگوپيتهوه، وهبگره ئه و كاته بهلايهوه خوشترين كاته، كه هه موو دونياى دهكات قوربانى خوا پهريستيهكهى، وهخوشى له و پيناوهدا بهخت دهكات وهتاوهكو زياترو چاكتر خواپهريستى بكات، ئهوه زياتر لههه موو كاتهكانى ترى خوشحال تره، ئهگر له دونياشدا لههه موو كهس هه ژارترو بى دهسهلات تريش بيت، بهلام مرؤفى دور له خوا كه بهندايهتى و ملكهچى بو خوا ناكات و دل كهى خوشهويستى تهواوى خوداى تيدا نيهه، دهبينين ئه و مرؤفانه ئهگر خاوهنى هه موو سامان و دهسهلاتى دونياش بن، هه ر دل تهنگ و ژيان تال و ناارام و نامورتاحن، چونكه خوشهويستى راستهقينهيان بو (الله) لهدهست چوهه، كه ئارامى تهواو و كاملا بهدل دههات.

﴿أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ [الرعد].

بويه دهبينين هه ر پوژهى خوشهويستىك دهگورن و دلشيان هه ر ناحهسيتهوه جا هه نديكيان خوشهويستيهكهى مال و سامانه كه لهلاى هه موو شتيكه، وه ئامادهش نيهه ديناريك ببه خشييت بهبى بهرامبه ر، هه نديكيشيان زهعامهت و ناو و شوهرهت خوشهويستين شته بهلايهوه وهله پيناو دهست كهوتن و مانهوهى زهعامهتهكهى ئامادهيه سه دان و هه زاران كهس بهكوشت بدات و بيانكاته قوربانى دهسهلاتهكهى ئهگر بهجوگهى خوينايش بيت، وهه نديكيان ئافرهت سه رخوشى كردوه بهلايهوه گه ورهترين ئاوات و مه بهستييتى، خوشويستنى ئافرهت دلى داگر كردوه، ئاگاي له چاكو مرؤفايهتى و يادى پهروهردگارى نهماوه، بهلام بيگومان هه ريهك له م سى خوشويستنهى ئهوان ئاكاميكي تالى دهبيت و ژيانى ناخوشى بهدواويه، وهجارى واش ههيه كه خوشهويستيهكهى دهست ناكهويت، يان لهدهستى دهچييت خوى

ئینتیجار ده‌کات و خۆی ده‌کوژیت، که‌واته خۆشه‌ویسته‌که‌ی بووه هۆی ناخۆش‌حالی دونیاو دوارپۆژی، وه‌له‌ززه‌تی خۆشه‌ویسته‌که‌ی وه‌کو خواردنیک‌ی شیرینی ژه‌ه‌راوی کراو وابوو، سه‌ره‌تا به‌شیرینه‌که‌ی خه‌له‌تاو گۆتاییه‌که‌ی شیه‌ی له‌ناو چوونی خۆی بوو به‌ژه‌هره‌که‌ی.

که‌واته چۆن لاشه‌ پێویستی به‌خواردن و خۆراک و به‌ئیسراحت هه‌یه، به‌هه‌مان شیوه‌ش بگره‌ زیاتریش دل پێویستی به‌ ئارامی و له‌ززه‌ت هه‌یه، که‌ به‌وه‌ ده‌ستی ده‌که‌وێت که‌ ته‌نها خواپه‌رستراوی بی‌ت و له‌هه‌موو یه‌کیک زیاتر خۆشی بو‌یت و په‌زا بوونی ئه‌وی ده‌ست که‌وێت و تو‌په‌یی و سزای ئه‌وی لی به‌دوور بی‌ت.

وه‌ زۆربه‌ی خه‌لکی تۆی بۆ خۆی ده‌و‌یت نه‌ک بۆ خۆتی بو‌یت، واته‌ ده‌یانه‌و‌یت له‌تۆوه‌ سوود مه‌ندن، وه‌ به‌سه‌ر تۆدا سه‌رکه‌ون بۆ به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانیان، ئه‌گه‌ر به‌ زه‌ره‌ری دین و دونیای تۆش ته‌واو ده‌بی‌ت به‌لام په‌روه‌ردگار تۆی بۆ خۆت ده‌و‌یت، وه‌که‌ به‌ندایه‌تی له‌سه‌ر داناو‌یت و داوای په‌رستمان لی ده‌کات له‌به‌ر پێویستی و موحتاجی‌تی خۆی نییه‌ به‌م په‌رستنه‌ی تۆ بۆ ئه‌و، وه‌کو پێغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رمو‌یت:

خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمو‌یت:

(يا عبادي لو أن أولكم وآخركم وإنسكم وجنكم كانوا على أتقى قلب رجل واحد منكم ما زاد ذلك في ملكي شيئا، يا عبادي لو أن أولكم وآخركم وإنسكم وجنكم كانوا على أفجر قلب رجل واحد منكم ما نقص ذلك من ملكي شيئا.... فمن وجد خيرا فليحمد الله ومن وجد غير ذلك فلا يلومن إلا نفسه)^(۱).

واته: ئه‌ی به‌نده‌کانم ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ل و ئاخیرتان و مرۆڤ و جنۆکه‌تان له‌سه‌ر دلی پیاو چاکترین که‌ستان بن ئه‌وه‌ هیچ له‌مولکی من زیاد ناکات، ئه‌ی به‌نده‌کانم ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ل و ئاخیرتان و مرۆڤ و جنۆکه‌ له‌سه‌ر دلی خراپترین که‌ستان بن ئه‌وه‌ له‌مولکی من هیچ شتیک که‌م ناکاته‌وه... ئه‌ی به‌نده‌کانم ئه‌وه‌ هه‌ر کرده‌وه‌کانی خۆتانه‌ که‌ بۆتان ده‌ژمیرم و ده‌تان ده‌مه‌وه، ئه‌گه‌ر که‌سی خێرو چاکه‌ی ده‌ست که‌وت با سوپاسی خوا بکات وه‌ ئه‌گه‌ر خراپه‌ی ده‌ست که‌وت ئه‌وه‌ ته‌نها لۆمه‌ی خۆی بکات.

که‌واته‌ خوای په‌روه‌ردگار هیچ پێویستی به‌و په‌رستنه‌ی نییه‌ که‌ ئیمه‌ بۆی ده‌که‌ین، به‌لکو بۆ به‌رژه‌وه‌ندی تۆیه‌تی تاوه‌کو به‌خته‌وه‌ری دونیاو دوارپۆژ بیت. که‌واته‌ پێویسته‌ مرۆڤ ته‌نها خوا بپه‌رستێت و پوو بکاته‌ ئه‌و و په‌جای په‌حمه‌تی ئه‌و بکات، چونکه‌ ئه‌و په‌روه‌ردگار هه‌ره‌پای بوونی توانای له‌سه‌ر به‌ جی هینانی داواکارییه‌کانه‌وه‌ هه‌یه، که‌ چاکه‌ت له‌گه‌ل ده‌کات و یارمه‌تیت ده‌دات و خۆشیت بۆ دینیت شه‌رت له‌سه‌ر لاده‌دات، بۆیه‌ خوای په‌روه‌ردگار که‌ داوای په‌رستمان لی ده‌کات، هه‌مووی ته‌نها بۆ خاتری خۆته، چونکه‌ خوای به‌خشنده‌ خۆی له‌خۆییدا ده‌وله‌م‌ندو به‌رپۆزو به‌خشنده‌و میهره‌بانه‌و بی پێوسته‌ له‌به‌نده‌کانی بۆ ئه‌وه‌ چاکه‌ت له‌گه‌ل ناکات تاوه‌کو پۆژیک له‌پۆژان چاکه‌ی له‌گه‌ل بکه‌یته‌وه، یان به‌فریای بی‌یت و پاداشتی بده‌یته‌وه، به‌پێچه‌وانه‌ی مرۆڤه‌کان چاکه‌ له‌گه‌ل یه‌کتر ناکه‌ن به‌

به رامبهړ نه بیټ، واته هه رکه سیڅ یارمه تیت بدات ئه وه له بهر موحتاجی و بهر ژه وهندی خوئی یارمه تیت ددهات بو ئه وهی پاداشتی ئه و یارمه تی و چاکه کردنه ی و هربگریته وه له دنیا، یان له قیامت، یان له تو، یان له په روه رډگار به گویره ی نیه تی ئه و که سه، که واته له هه روه حاله تدا مروڅ که چاکه یه کت له گه ل بکات ئه وه بو بهر ژه وهندی خوئی ته پیس بهر ژه وهندی تو!

که واته ئومید بوونت به چاکه و یارمه تی خوا سوود به خشه و هیچ باجیکی به دواوه نییه، به لام ئومید بوون به چاکه ی غهیری خوا ئه و باج و منته و زه رری له دواوه ده بیټ، چونکه که س چاکه ت له گه ل ناکات به بی به رامبهړ ته نها خوا نه بیټ که هیچ پیویستی هکی به پرستنی بنده کانی نییه، وه که پرستنی له سه ر داناوین بو به خته وه ربوون و خوشحالی خو مانه نه ک ئه و موحتاجی ئه و پرستانه بیټ که ئیمه بوئی ده که ین، به لکو ئه گه ر هه موو خه لکی خوا پرست بن هیچ له خویه تی خوا زیاد ناکات، وه ئه گه ر هه موو خه لکیش کافر بن هیچ له خویه تی ئه و که م ناکات.

سوودی یه کخوا په رستی چس یه؟

وه لام/ سوودی یه کخوا په رستی ئه وه یه که ئه مین ده بیټ له سزای هه میشه یی له دوا پوژدا، وه ده بیټه هوی رینمایي بوټ له دنیا دا، وه ده بیټه هوی سپینه وهی تاوانه کان، خوی گه وره ده فهرموویټ:

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولَئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ﴾ [الانعام].

واته: ئه وانه ی که بریویان هیناوه و هاوبه ش دانانیا تیکه ل بیروباوه رپه که یان نه کردوه، ئه وانه ئه مین له سزای خوی گه وره له پوژی دوایدا، وه رینمایي کراون له دنیا دا، (بِظُلْمٍ) واته هاوبه ش بریاردان) پیغه مبه ر ﴿﴾ ده فهرموویټ: (و حق العباد علی الله ان لا یعذب من لا یشرک به شیئا)^(۱۱).

واته: مافی بنده کان لای خوی گه وره ئه وه یه که سزای ئه و که سانه نه دات که هیچ هاوبه شی بو بریار ناده ن.

خوای گه وره که خوئی مروڅس دروست کردوه بوچی لیپرسینه وهی له گه ل ده کات؟!

بی گومان یه کی که له ناوه کانی پوژی قیامت ناوی (یوم الحساب) (پوژی لیپرسینه وه) که له قورئانی پیروزدا هاتوه له سوره تی غافر: ۲۷، وه یه کی که له پایه کانی باوه ر بریتیه له باوه ربوون به (پوژی قیامت بو پوژی لیپرسینه وهی خه لکی) بویه ده بیټ ئیمه ی موسلمان باوه رمان به پوژی (لیپرسینه وه) هه بیټ بویه، یه کی که له ناوه جوانه کانی خوی مه زن (العدل) که زور داد په روه ره، وه له عه داله تی خودایه که نابی کافرو موسلمان له یه که ته رازوودا دابنری و وه کو یه ک سه رهنجامیان هه بی، بویه خوی گه وره ده فهرموویټ:

﴿اَمْ يَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْاَرْضِ اَمْ يَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَارِ﴾ [ص].

(۱۱) (متفق علیه، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۷۹۶۸).

واته: ئایا ئه‌وانه‌ی ئیمانیان هیناوه و کرده‌وی باشیان کردووه، ده‌کری و ده‌گونجی وه‌کو خراپه‌کاران مامه‌له‌یان له‌گه‌لدا بکه‌ین؟ ده‌شی خودای چه‌کیم و کارزان چاکه‌کاران و خواناسان و خۆپاریزان له‌تاوان وه‌ک خراپه‌کاران ته‌ماشای بکات و حیسابیان بۆ بکات؟ بیگومان نه‌خیر.

جا ئه‌گه‌ر قیامه‌ت و پۆزی لیپرسینه‌وه نه‌بی و به‌چاکه‌کار نه‌وتری چاکه‌ت کردو به‌خراپه‌کار نه‌وتری خراپه‌ت کرد مانای وایه وه‌ک یه‌ک ته‌ماشای کران و حیسابیان بۆ کراره، ئه‌وه‌ش له‌خوایه‌کی دادوهری داناو کارزان و چه‌کیم ناوه‌شیته‌وه هه‌روه‌کو خوی گه‌وره ده‌فه‌رموویت: ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ [الفصلت].

واته: هه‌رگیز کاری چاک و خراپ یه‌کسان نین و به‌لکو دوو شتی جیاوازن، کاری چاک ئه‌وه‌یه که خوی گه‌وره پاداشتی چاک بۆ ئه‌نجامده‌ره‌که‌ی ته‌رخان کردووه هانی خه‌لکانیشی داوه له‌پریگه‌ی ئایینی پیروزه‌وه که بۆی بسازین و بیکه‌ن، به‌لام کاری خراپی قه‌ده‌غه کردووه ئه‌ویش هه‌ر له‌پری ئایینه‌وه به‌ئیمه‌ی ناساندووه سزای بۆ ئه‌نجامده‌ره‌که‌ی داناوه .

پیاویک له لیپرسینه‌وه ده‌ترسیت!

ئه‌بو هوره‌یره رضی الله عنه له پیغه‌مبه‌ر صلی الله علیه و آله ده‌یگپریته‌وه، ده‌فه‌رموویت:

(أسرف رجل على نفسه فلما حضره الموت أوصى بنيه فقال إذا أنا مت فأحرقوني ثم اسحقوني ثم اذروني في البحر فوالله لئن قدر علي ربي ليعذبني عذابا ما عذبه أحدا، ففعلوا ذلك به فقال الله للأرض: أدي ما أخذت فإذا هو قائم، فقال: ما حملك على ما صنعت؟ قال: خشيتك يا رب فغفر له بذلك) (۱۲).

واته: کابرایه‌ک هه‌بوو زۆر زیاده‌په‌وی له گوناهدا کردو (سته‌می) له‌خۆی کرد کاتی که‌وته سه‌ره‌مه‌رگ به‌ منداله‌کانی ووت: ئه‌گه‌ر مرده‌م بیه‌سوتین و به‌مهاپن و به‌مدن به‌ده‌م په‌شه‌باوه، چونکه سویند به‌خوا ئه‌گه‌ر په‌روه‌رگارم بتوانی زیندووم بکاته‌وه به‌جۆریک سزای ده‌دات سزای که‌سی نه‌داییت، جا کاتی مرد، وایان لیکرد، خوی گه‌وره‌ش فه‌رمانی دا به‌زه‌وی هه‌موو خانه‌کانی له‌شی ئه‌م کابرایه‌م بۆ کۆبکه‌ره‌وه، زه‌ویش کۆی کرده‌وه کتوپر کابرا هه‌ستایه سه‌ریی خوی گه‌وره فه‌رمووی چی وای لیکردیت وابه‌کیت؟ ووتی له‌ترسی تۆ ئه‌ی په‌روه‌رگارم، خوی گه‌وره‌ش لیبی خۆش بوو.

خودای گه‌وره بۆچی دۆزه‌خ و به‌هه‌شتی داناوه؟!

بیگومان خوی گه‌وره دۆزه‌خی وه‌کو سزایه‌ک بۆ بیباوه‌پان ئاماده‌کردووه وه‌کو خوی گه‌وره ده‌فه‌رموویت:

﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ [البقرة].

واته: خۆتان بپاریزن له‌و ئاگره‌ی که سوته‌مه‌نییه‌که‌ی خه‌لکی به‌دکارو به‌رده بۆ بیباوه‌پانی ئاماده‌و ساز کردووه. وه‌ ده‌بیته‌ ئیمه‌ی موسلمان زۆر به‌ترسین له‌ ئاگری دۆزه‌خ چونکه پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه و آله زۆر لیبی ترساوه وه‌ک له فه‌رموده‌یه‌کدا ده‌فه‌رموویت:

(اتقوا النار ولو بشق تمرة) (۱۳).

واته: ئيمانداران خوتان بپاريژن له ناگري دوزخ نه گره به به خشيني له ته خورمايه كيش بيت .

وه خواي گوره له سوره تي (الزمر) دا باسي چوښه تي پاپيچ كړني بيباوه پانمان بو دهكات كه ده چن بو دوزخ وه كو ده فهرموويت:

﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبئسَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾﴾ [الزمر].

واته: نه وانه ي بيباوه پ بوون پاپيچ ده كرين بو دوزخ كومه ل كومه ل، تاكاتي دينه (نزيكي) دوزخ ده رگاكانی ده كرينه وه وه ده رگاوانی دوزخ به وان ده لیت نایا پیغه مبه رانتان بو نه هات كه نایه ته كانی په روه ردگار تان به سه رداه بخویننه وه، وه بتان ترسینن له گه یشتنتان به م پوژه، ده لین: به لی هاتن ناگاداریان كړدين به لام برياری سزادراوه به سه ر ئيمه ی بی باوه رد، پييان ده وتری له ده رگاكانی دوزخه وه بچنه ژوره وه، نای چ خرابه جيگه وه مه نزلگای خو به زل زانان . كه واته بومان ده رده كه ویت خودای گوره دوزخه ی وه كو سزايه ك بو بی باوه پانی تاماده كړدوه .

سوكترين سزای جهه ننه سی!

پیغه مبه ر ده فهرموويت:

(إن أهل النار عذابا يوم القيامة لرجل يوضع في أحص قدميه جمرتان يغلي منهما دماغه كما يغلي الرجل بالقمقم) (۱۴).

واته: بيگومان له پوژي دواييدا نه وه ی له هه موو دوزخيان سزای سوكتره پياويكه دوو پشكوی ناگر داده نین له ژير چالایی هه ردوو ژير پييدا جا له بهر تینی نه و دوو پشكویه ميشکی ده كولی وه ك ناوی سه ر ناگر .

(سبحان الله) نه مه سوكترين سزای دوزخه ی بيت كه ميشکی ده كولي نینی نه ی ده بيت قورستين سزای چی بيت!؟

وه پیغه مبه ری خوا ده فهرموويت:

(يؤتى بأهل الدنيا من أهل النار يوم القيامة فيصبغ في جهنم صبغة ثم يقال له يا ابن آدم هل رأيت خيرا قط هل مر بك نعيم قط فيقول لا والله يا رب) (۱۵).

(۱۳) (متفق عليه، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۱۱۴).

(۱۴) (رواه البخاري، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۲۰۳۵).

(۱۵) (رواه مسلم، وانظر: صحيح الترغيب والترهيب: ۳۶۶۳).

واته: له پوژي دوايي چ كه سيك له وپهري نازو نيعمه تدا بووه به لام له پوژي دواييدا دوزه خيه دهيهينن يه ك جار له ناگر هه لي ده كيشن پاشان پي دوترى ئه ي ئاده ميزاد ئايا هيچ خوښي و چا كه يه كت بينيوه؟ ئايا خوښيت به سهردا هاتووه؟ ده لي نه والله ئه ي پهروه ردگارم .

كه واته پيوسته له سهر ئيمه ي موسلمان خومان بپاريزين له ناگرى دوزه خ به گوپرايه لي كردنى خواو پيغه مبه ر ﷺ تا دوور بين له ناگر له و ناگره ي كه پيغه مبه ر ﷺ ده يفه رموو:

(والذي نفسي بيده لو رأيتم ما رأيتم لضحكتم قليلا ولبكيتم كثيرا، قالوا: وما رأيتم يا رسول الله؟ قال: رأيت الجنة والنار)^(۱۶).

واته: سويند به و خوايه ي گياني منى به دهسته ئه وه ي من بينيم ئه گه ر ئيوه بتان بينايه، كه م پيده كه نين و وه زور ده گريان، هاوه لان ﷺ فه رمويان چيت بينى ئه ي پيغه مبه رى خوا ﷺ؟ فه رمويى: بههشت و دوزه خم بينى .

خوا بوچس بههشتى داناوه؟!

بههشت ئه و نيعمه ته پاك و خوښ و جوانه يه كه خواي گه وره بو له خوا ترسان ئاماده ي كردووه وه كو خواي گه وره ده فه رموييت:

﴿ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَعْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴾ [آل عمران] .

واته: پيشبركي بكن بو ليوردنيكي گه وره له لايه ن پهروه ردگار تانه وه بو بههشتيكي كه پانيه كه ي به ئه ندازه ي ئاسمانه كان و زه وييه كه ئاماده كراوه بو له خواترسان.

كه واته بههشت بو ئه و كه سانه ئاماده كراوه وه كو پاداشتيكي بو باوه رداران و له خواترسان وه كو له ئايه تيكي تردا خواي گه وره ده فه رموييت:

﴿ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴾ [النزعات] .

واته: ئه و كه سه ي كه ترسابي له هه لويسنگه ي به رده م پهروه ردگاري و به رگري نه فسي خو ي كردبي له ئاره زوي خراپه ئه وه بيگومان بههشت جيگايه تي.

وه پيغه مبه رى خوا ﷺ ده فه رموييت: (يؤتى بأشد الناس بؤسا في الدنيا من أهل الجنة فيصبغ في الجنة صبغة فيقال له يا ابن آدم هل رأيت بؤسا قط هل مر بك شدة قط فيقول لا والله يا رب ما مر بي بؤس قط ولا رأيت شدة قط)^(۱۷).

واته: له پوژي دواييدا بههشتيه ك دههينري كه له دونيادا له هه موو كه س زياتر له تهنگانه و ناخوښيدا بووه هه لي ده كيشن له نازو خوښي بههشت و پاشان پي ده لين ئايا هه رگيز ناخوښيت ديوه؟ ئايا هيچ سه ختي و تهنگانه يه كت هاتوته ري؟ ده لي: نه والله نه ناخوښيم تووش بووه و نه تهنگانه م بينيوه .

(۱۶) (رواه البخاري، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۷۸۷۶).

(۱۷) (رواه مسلم، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۸۰۰۰).

وه له‌فه‌رمووده‌یه‌کی تردا پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌فه‌رمووی:

(قال الله تعالى: أعددت لعبادي الصالحين ما لا عين رأت ولا أذن سمعت ولا خطر على قلب بشر)^(۱۸).

واته: خوای گه‌وره‌ فه‌رموویه‌تی: ئاماده‌م کردووه بۆ به‌نده چاکه‌کانم به‌هره‌و نیعمه‌تی وا که‌چاو نه‌یدیوه‌و گوی نه‌بیستووه، به‌دلی که‌سدا نه‌هاتووه.

وه له‌به‌ه‌شتدا نه‌ک هه‌ر نیعمه‌تی خووشی تیدایه‌ بگره‌ له‌وه‌ش زیاتر په‌زامه‌ندی خوای گه‌وره‌یه‌ واته‌ خوای گه‌وره‌ له‌ به‌ه‌شته‌یه‌کان زۆر رازییه‌.

وه‌کو پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌فه‌رموویت:

(إن الله تعالى يقول لأهل الجنة: يا أهل الجنة، فيقولون: لبيك ربنا وسعديك والخير في يديك، فيقول: هل رضيتم؟ فيقولون: وما لنا لا نرضى وقد أعطيتنا ما لم تعط أحدا من خلقك، فيقول: ألا أعطيكم أفضل من ذلك؟ فيقولون: يا رب وأي شيء أفضل من ذلك؟! فيقول أحل عليكم رضواني فلا أسخط عليكم بعده أبدا)^(۱۹).

واته: بیگومان خوای گه‌وره‌ به‌ به‌ه‌شته‌یه‌کان ده‌فه‌رمی، ئه‌ی به‌ه‌شته‌یه‌کان ئه‌وانیش ده‌لین: ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان به‌ده‌م فه‌رمانته‌وه هاتین و له‌خزمه‌تت داین و هه‌موو چاکه‌ له‌ده‌ستی تۆدایه‌ جا (خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمووی: ئایا رازیبوون؟ ئه‌وانیش ده‌لین ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان بۆچی رازی نابین له‌کاتی‌کدا ئه‌وه‌ی به‌ ئیمه‌ت داوه‌ به‌هیچ یه‌کی له‌دروستکراوه‌کانت نه‌داوه‌؟ جا خوای گه‌وره‌ ئه‌فه‌رمووی: ئایا شتی‌کتان پی‌ بده‌م چاکتر له‌وه‌؟ ئه‌وانیش ده‌لین: چ شتی‌ک هه‌یه‌ چاکتر له‌مه‌ی پیمان دراوه‌؟ جا خوای گه‌وره‌ - ده‌فه‌رموویت: په‌زامه‌ندی خۆم ده‌پژینم به‌سه‌رتانداو له‌پاش ئه‌وه‌ هه‌رگیز لیتان زویرو تووپه‌ نابم.

خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رموویت:

﴿ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ رَبِّكُمْ فَاذْخُلُوا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾ [الزمر] .

واته: که‌سانی که له‌په‌روه‌ردگاریان ده‌ترسان ده‌برین بۆ به‌ه‌شت پۆل پۆل تا کاتی‌ک دینه‌ نزیکی به‌ه‌شت و ده‌رگا‌کانی ده‌کرینه‌وه وه‌ده‌رگا‌وانه‌کانی به‌وان ده‌لین سه‌لامتان لیبیت ئیوه‌ پاک و خاوین بوون له‌تاوان له‌دوینا که‌واته‌ برۆنه‌ ناو به‌ه‌شت به‌ه‌میشه‌یی، ده‌لین سوپاس بۆ ئه‌و خودایه‌ی هه‌ر به‌لینیکی به‌ ئیمه‌ دابیت، وه‌ زه‌وی به‌ه‌شته‌ی به‌میرات پی‌ داین له‌هه‌ر شوینیکی به‌ه‌شتدا بمانه‌وی نیشه‌جی ده‌بین ئای چه‌ند چاکه‌ پاداشتی چاکه‌کاران .

که‌واته‌ بۆمان ده‌رده‌که‌ویت که‌ خوای گه‌وره‌ دۆزه‌خی وه‌کو سزایه‌کی توند بۆ بیباوه‌ران ئاماده‌کراوه‌ وه‌به‌ه‌شتیش خوای گه‌وره‌ وه‌کو پاداشتی‌ک بۆ ئه‌و ئیماندارانه‌ ئاماده‌ی کردووه‌ که‌ گوپرایه‌لی خواو پیغه‌مبه‌رن ﷺ و کاری چاکه‌

(۱۸) (متفق عليه، وانظر صحيح الجامع الصغير: ۴۳۰۷).

(۱۹) (متفق عليه، وانظر: صحيح الجامع الصغير: ۱۹۱۱).

ده کښ، خوی گه وړه ئه م به هه شته ی بو ئاماده کردوه که پانایی هینده ی ئاسمان و زهوییه، که واته پیویسته موسلمانن ژیر بیربکاته وه و خوی بیاریزیت له و ئاگره که مه لائیکه ته کانی خوا لئی ترساوه، وه پیغه مبه ره که مان ﷺ لئی ترساوه وه هاوه لائی پیغه مبه ر ﷺ له و ئاگره ترساون .

که واته پیویسته هموو که سیک له و ئاگره ترسناکه بترسیت ئه و ئاگره ی که پوژیک پیغه مبه ر ﷺ له گه ل هاوه لاندان دانیشتبوو له پر (گره می شتی هات) پیغه مبه ر ﷺ فه رموی ئه زانن ئه و گرهمیه چی بوو؟ هاوه لان ﷺ فه رمویان: خواو پیغه مبه ری خوا ﷺ باشتر ده زانن، پیغه مبه ر فه رموی ﷺ: ئه وه به ردیک فری درایه ناو دوزه خ پاش (حه فتا سال) (۷۰) گه یشته ناوی.

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: كنا عند النبي ﷺ فسمعنا وجبة فقال النبي ﷺ: أتدرون ما هذا؟ قلنا: الله ورسوله أعلم، قال: هذا حجر أرسله الله في جهنم منذ سبعين خريفا فالآن حين انتهى إلى قعرها) (۲۰) .

داواکارم له خوی گه وړه به به هه شتی پان و به رین شادمان بکاتو بمانپاریزیت له ئاگری دوزه خو له سزای ناو گوډر.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه أجمعین.

سه رچاوه گرنکه کان.

۱- پوخته ی ته فسیری قورئان له گه ل هوی هاتنه خواره وه ی فه رموده کان.

۲- خواپه رستی نه که شه خس په رستی . زنجیره پینماییه کانی گوډقاری ریځای راست (ژماره ۱). نویسینی (م) عبداللطیف أحمد مصطفی).

۳- بیروباوه ری راست له قورئان و فه رموده راسته کاندان، دانانی (شیخ: محمد جمیل زینو)، وه رگیړانی: م / یوسف ره شید.

۴- گرنگترین و له پیشترین زانست ئه وه یه ئینسان بزانی بوچی دروست کراوه؟ . ئاماده کردنی / دکتور کاوه ئه کرهم سه نگاوی. سایتی فیرده وس.

۵- په نجا چیړوکی (صحیح) له فه رموده کانی بوخاری: نویسینی: علی عبدالعال الطهطاوی. وه رگیړانی / عبدالرحمن أحمد.

مائپهړی به هه شت

(۲۰) (رواه البخاري ومسلم، وانظر: صحيح الترغيب والترهيب: ۳۶۷۳) .